

EXPUNERE DE MOTIVE

Propunerea legislativă de modificare și completare a Legii învățământului nr. 84/1995, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a Legii nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, republicată, cu modificările și completările ulterioare, are drept scop stabilirea cadrului legal privind modalitățile de angajare a personalului de conducere precum și a celui de predare din unitățile de învățământ privat.

Necesitatea stabilirii și clarificării cadrului legal privind ocuparea funcțiilor de conducere din învățământul privat, respectiv ocuparea catedrelor cu personal didactic titular / suplinitor rezidă din situația creată prin abrogarea implicită a alineatului (6) al art. 21 din Legea nr. 128/1997, cu modificările și completările ulterioare făcute prin promulgarea Legii nr. 394/2004, care au făcut posibilă aplicarea integrală a prevederilor corespunzătoare învățământului de stat și la învățământul particular.

În sinteză, prin aceste prevederi legale, *statul*, prin Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului și inspectoratele școlare județene, *dispune* asupra organizării *concursurilor* și a modului de *ocupare a posturilor* de conducere, a *salarizării directorilor* și asupra *managementului* școlii private, fără implicarea sau consultarea finanțatorului.

Toate acestea ca urmare a prevederilor art. 21 din Legea nr. 128/1997, cu modificările și completările aduse prin Legea nr. 394/2004 încalcă, în formularea actuală, cele mai elementare principii de drept privat, Constituția României și prevederile Legii învățământului nr. 84/1995.

Această apreciere și totodată constatare are la bază:

1) Prevederile art. 103 din cap. XI, intitulat „Învățământul particular”, din Legea învățământului nr. 84/1995 cu modificările și completările ulterioare, care la alineatul (1), arată că *“învățământul particular constituie o alternativă la învățământul de stat sau îl completează”*, iar la alineatul (3) faptul că *“instituțiile și*

*unitățile de învățământ particular dispun de **autonomie organizatorică și funcțională** în concordanță cu reglementările legale referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de învățământ”.*

În consecință, atributul **autonomiei organizatorice** a oricărei instituții private de învățământ se materializează prin *însuși dreptul unității de învățământ privat de a organiza concurs* pentru ocuparea postului de director, prin *dreptul de a elabora reglementări proprii*, precum și prin *dreptul de a selecta corpul profesoral, personalul tehnic-administrativ etc.*

Autonomia funcțională a unităților de învățământ privat se concretizează prin *dreptul de a-și stabili propriile structuri, de a iniția și dezvolta cooperări și schimburi internaționale, de a evalua* conduita membrilor corpului profesoral.

În aceste condiții, **autonomia organizatorică și funcțională** a învățământului privat, așa cum este aceasta reglementată în art.103 din Legea învățământului, subliniază caracterul alternativ, legal, al instituției private de învățământ, dând posibilitatea reală destinatarilor acestei norme juridice – tinerilor – de a opta între o instituție de învățământ privat și una de stat.

În aceste condiții, prin „Precizările” sale legale în baza articolului 21 din Legea 128/1997, Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului determină o translație a învățământului privat spre cel de stat, diminuând concurența existentă în plan educațional și îngăduind dreptul tinerilor de a alege între două forme de instituții de învățământ, prevăzute de lege în mod alternativ.

*Prin conținutul său, „Precizările” și pe cale de consecință metodologiile care derivă din acestea, aduc atingere prevederilor art. 44 alin. (2) din Constituția României, republicată, „**proprietatea privată este garantată și ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular**”, precum și ale art. 1 par. 1 din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale „**orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale**”.* Se instituie astfel pentru statul român obligația de a **respecta dreptul de proprietate al instituțiilor de învățământ privat** și de a adopta o atitudine de abținere de la

orice conduită ce ar putea fi asimilată unei limitări nelegale a dreptului de proprietate privată.

2) Alineatul 2 din aceleași „Precizări”, prin prevederea că „*ocuparea funcțiilor vacante se realizează prin concurs organizat de inspectoratul școlar, în baza metodologiei elaborate de MECT*”, se situează în afara sferei legalității. Școlile private ar deveni, prin aplicarea acestor prevederi, singurele instituții de drept privat în care conducerea nu este recrutată, selectată și numită de instituțiile care ar asigura salarizarea, ci de o agenție externă. Acest lucru nu este posibil în România anului 2008, iar legiuitorul a comis o gravă eroare prin abrogarea implicită a alineatului (6) al art.21, eroare ce se impune a fi corectată de urgență.

Aceasta cu atât mai mult cu cât, prin abrogarea implicită de către Legea nr. 394/2004 apar și alte contradicții în aplicarea legilor în vigoare care trebuie, de urgență, înlăturate. Astfel, art. 21 alin. (4) și 51 alin. (5) și (6) din Legea nr. 128/1997 modificată și completată prin Legea nr. 394/ 2004, prevede la alin. (4) faptul că “*Directorii unităților din învățământul liceal, postliceal și al școlilor de arte și meserii sunt numiți, în urma câștigării concursului, prin ordin al ministrului, la propunerea inspectorului școlar general, pentru o perioadă de 4 ani*”. Alin. (5) prevede că pentru exercitarea atribuțiilor care îi revin, potrivit legii, directorul încheie un *contract de management educațional* cu inspectorul școlar general” fără nici o implicare a finanțatorului, deși prin contract i se stabilește salariul.

Față de aceste contradicții, inițiatorii consideră că nu este normal faptul ca directorul să fie numit prin ordin al ministrului educației ci, ca numirea sa să fie supusă unei avizări a conducerii ministerului sau, după caz, a inspectoratului școlar județean. Mai mult contractul de management nu trebuie încheiat cu inspectorul școlar general, ci cu reprezentanții persoanei juridice fondatoare sau finanțatoare a instituției de învățământ privat. Inspectorul școlar general nu are competență în organizarea și funcționarea unei școli private, alta decât cea de control pentru stabilirea legalității și conformității cu prevederile legislative în vigoare. *Indicatorii de performanță pentru instituțiile private nu pot fi stabiliți de inspectoratul școlar, întrucât acești indicatori precum și o serie de factori care țin de politicile de*

dezvoltare a bazei materiale și a resurselor umane, le diferențiază de instituțiile publice.

3) Același articol 21 prevede la alin (7) ”Activitatea managerială curentă a structurilor unităților de învățământ este asigurată de un cadru didactic coordonator, desemnat de directorul unității de învățământ”. *În orice organizație educațională privată din România și din Europa, activitatea managerială revine unei persoane din managementul de top al persoanei juridice care a înființat acea instituție. Această persoană coordonează o întreagă rețea de departamente: financiar, juridic, resurse umane și altele.*

4) În art. 51 alin. (5) și (6), inspectoratul școlar județean stabilește drepturile salariale ale personalului de conducere. *Nu este o practică firească ca într-o instituție privată salariul unei persoane să fie stabilit de cineva din afara acesteia.*

Din cele relatate mai sus, se poate observa cu ușurință faptul că, în ceea ce privește elaborarea, adoptarea și aplicarea unor prevederi legale, prin abrogarea implicită a altora s-a ajuns ca *din punct de vedere organizatoric și funcțional, învățământul privat să fie asimilat celui de stat. Învățământul privat trebuie să respecte standardele de funcționare stabilite de legea învățământului, statutul personalului didactic și alte acte normative cu caracter general, dar, totodată, să-și păstreze identitatea atât ca instituție cât și ca modalitate de conducere. Managementul instituțiilor private cade sub jurisdicția dreptului privat, iar recrutarea și selecția cadrelor didactice de predare și conducere ar trebui să fie a instituțiilor private, cu respectarea condițiilor de studii, vechime, expertiză, etc. stabilite de minister, aceasta cu atât mai mult cu cât instituțiile private funcționează pe principul autofinanțării și nu pe principul finanțării sau sprijinirii financiare de către stat.*

Față de argumentele prezentate mai sus și având în vedere necesitatea încurajării extinderii învățământului privat la nivel preuniversitar precum și finanțarea optimă a celui existent supunem spre dezbatere și adoptare în *procedură de urgență*, conform art. 115 (1) din regulament, proiectul de lege atașat prezentei expuneri de motive.

INIȚIATORI

DEPUTAȚI

Petre Popeangă - PRM.....

Petru Andea - PSD.....

Ferenc Asztalos - UDMR.....

Nicolae Bănicioiu - PSD.....

Mihai Radan - Min.Naț.....

Ecaterina Andronescu - PSD.....

Gabriel Iulian Bîrsan - PD-L.....

Ovidiu Cătălin Buhăianu - PD-L.....

Mihai Dumitriu - PSD.....

Mircea Vladimir Fârșirotu - PRM.....

Damian Florea - PC.....

Victor Ovidiu Gaț - Min.Naț.....

Leocadia GrațIELA Gavrilescu - PNL.....

Monalisa Găleteanu - PSD.....

Gheorghe Andrei Király - UDMR.....

Paul Magheru - PRM.....

Pantelimon Manta - PNL.....

Tudor Mătușa - PRM.....

Valer Mircea Pușcă - PNL.....

Laurențiu Marcel Romanescu - PD-L.....

Béla Sóki - UDMR.....

Anghel Stanciu - PSD.....

Alecsandru Știucă - PSD.....

Victor Horia Toma - PNL.....

Olguța Lia Vasilescu - PSD.....

SENATORI

Irinel Popescu - P.C.....

Ivan Cismaru - PD-L.....

Aurel Ardelean - PD-L.....

Szabó Ilona - UDMR.....

Ion Solcanu - Indep.....

Gheorghe Vergil Șerbu - PNL.....